

ELŐSZÓ HELYETT

Ajánlanom kellene ezt a könyvet az olvasónak, tehát Önnek, azonban kétközben vagyok, mert nem tudom, hogy elfásultan él-e vagy még mindig érzékeny az emberi sors sokszor már embertelen fordulataira. Ma, amikor a TV helyszínről közvetíti a háborús szörnyűségeket, amikor a műholdak a mindennapok intimitásába is belekukucskálnak, amikor...; felvetődik a kérdés: mi újat nyújthat több mint ötven év távlatából ez a dokumentumkötet bárkinek.

A felsorolt kételyek szemüvegén át tekintve az itt található vallomásokra, levelekre a szubjektivitásukat a lehető legelhanyagolhatóbbra csökkenthetjük és akkor rá kell döbbernünk – még azoknak is, akik tizenévesek –: ez nagyon ismerős számunkra, hiszen láthattuk a horvát és a boszniai harcterek szörnyűségeit, a „felszabadított szerb” városok lakóinak golgotáját – és a tömegsírokat is –, hallhattuk a gőgös kijelentéseket: „a szerb nép nem élhet együtt...”! Ismétlődik a történelem? Mindaz, ami a kilencvenes évek balkáni konfliktusaiban lejátszódott, csak silány másolata az 1944-45-ben a vajdasági németekkel és magyarokkal megtörtént szörnyűségeknek?

Itt nincsenek videofelvételek és műholdképek, csak a túlélők visszaemlékezései, de legalább annyira hitelesek, még ha a „tudósok” tagadják is. Döntse el Ön, elhiszi-e!

A szerkesztő

4.

Visszatekintés a múltba